

Paragraaf ecologische inventarisatie Gemeenteweg 299 te Staphorst

Ecologie

Om de uitvoerbaarheid van onderhavig plan te toetsen, is een ecologische inventarisatie van de natuurwaarden in het plangebied uitgevoerd. Tevens is gekeken naar de effecten op beschermde gebieden in de omgeving. Het doel hiervan is om na te gaan of een vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet en/of een oriënterend onderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Het plangebied is daartoe op 2 februari 2012 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs.

Terreinomstandigheden

Het plangebied betreft het terrein van een voormalige melkfabriek in de lintbebouwing van Staphorst. De bebouwing bestaat uit twee fabriekgebouwen, een woonhuis met garage, een schuur en een trafohuisje, een berging en een voormalig toiletgebouw.

De fabriek is voor het overgrote deel opgetrokken uit bakstenen gevels en heeft een plat dak. Het staat al enkele jaren leeg en de ramen zijn op diverse plaatsen gesneuveld. Achter de schuur ligt een grasland, evenals ten westen van het woonhuis. Omliggend gebied is verhard. Het woonhuis is nog bewoond.

Deel van het fabrieksgebouw

Grasland achter schuur

Woonhuis met op de voorgrond de garage en achteraan de schuur

Soortenbescherming

Flora- en faunawet

Met ingang van 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992) van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende beschermde dieren en planten en hun leefomgeving. Beschermde soorten worden opgesomd in de 'lijsten beschermde inheemse planten- en diersoorten'. De Algemene Maatregel van Bestuur ex artikel 75 van de Flora- en faunawet van 23 februari 2005, kent een driedeling voor het beschermingsniveau van planten- en diersoorten (licht beschermd, middelzwaar beschermd en streng beschermd). De inheemse vogelsoorten hebben een afwijkend beschermingsregime (valt zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime). Bij (broed)vogels wordt verder met betrekking tot de bescherming van de nestplaats (vaste verblijfplaats) onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nestplaats alleen is beschermd wanneer deze in functie is (broedseizoen) en soorten waarvan de nestplaatsen jaarrond zijn beschermd (ook wanneer ze tijdelijk niet in gebruik zijn).

Inventarisatie

Uit de opgave van Het Natuurloket¹ (kilometerhok 211-518, d.d. 8 februari 2012) en quickscanhulp ((c) NDFF - quickscanhulp.nl 08-02-2012 14:15:56) blijkt dat de omgeving van het plangebied over het algemeen slecht is onderzocht op de aanwezigheid van (beschermde) planten- en diersoorten. Naast enkele in het kader van de Flora- en faunawet licht beschermde zoogdiersoorten, kunnen op basis van Het Natuurloket ook zwaardere beschermde zoogdiersoorten (verschillende vleermuissoorten en steenmarter) en vogels (onder andere huismus) in de omgeving worden verwacht. Op basis van het veldbezoek blijkt dat het plangebied een beperkte natuurwaarde kent.

Gezien de vrij slechte staat van onderhoud van de bestaande fabrieksgebouwen kunnen hierin verblijfplaatsen van streng beschermde vleermuizen en middelzwaar beschermde steenmarter aanwezig zijn. In het woonhuis zijn verblijfplaatsen van vleermuizen evenmin uit te sluiten. Het gaat daarbij om de gebouwbewonende vleermuissoort en gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger of meervleermuis. Alle vleermuissoorten, alsmede hun vaste verblijfplaatsen zijn streng beschermd. Onder de overhangende gevelpannen zijn potentiële invliegopeningen aanwezig die toegang bieden tot de ruimte tussen de dakpannen en het dakbeschot en mogelijk tot de spouw. Dergelijke locaties worden regelmatig door vleermuizen gebruikt als verblijfplaats.

Daarnaast is het mogelijk dat huismussen nestelen onder het pannendak van de woning of de garage. Tijdens het veldbezoek zijn huismussen waargenomen in de tuin rondom de woning. Huismussen zijn vogels waarvan de nestplaats jaarrond is beschermd. Verder kunnen in en direct rond het plangebied enkele algemene licht beschermde soorten zoals huisspitsmuis en gewone pad worden verwacht. Het plangebied heeft voor deze soorten echter geen hoge waarde.

Effecten

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen verblijfplaatsen van enkele licht beschermde soorten worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De aanwezige licht beschermde soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Flora- en faunawet.

Verder kunnen als gevolg van de sloop van de bebouwing verblijfplaatsen van vleermuizen en steenmarter en nestplaatsen van huismus worden verstoord en vernietigd. Verblijfplaatsen van vleermuizen en huismus zijn ook beschermd wanneer deze tijdelijk (bijvoorbeeld buiten het broedseizoen) niet in gebruik zijn.

¹ Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de databanken van talloze organisaties, verenigd in de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF). Het Natuurloket bezit zelf geen gegevens. Het Natuurloket is een initiatief van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de organisaties binnen de VOFF (www.natuurloket.nl).

Gebiedsbescherming

Natuurbeschermingswet 1998

Op 1 oktober 2005 is de Natuurbeschermingswet 1998 van kracht geworden. Deze wet bundelt de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden. In de Natuurbeschermingswet 1998 zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt.

Onder de Natuurbeschermingswet 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, staats- en beschermde natuurmonumenten en Wetlands. Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. De Ecologische Hoofdstructuur is als beleidsdoel opgenomen in de Nota Ruimte en uitgewerkt in het de Omgevingsvisie Overijssel en de Omgevingsverordening Overijssel 2009 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

Natuur buiten de Ecologische Hoofdstructuur

Vanuit de Omgevingsvisie Overijssel en de Omgevingsverordening Overijssel 2009 wordt verder specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden en belangrijke weidevogel- en ganzengebieden die buiten de Ecologische Hoofdstructuur vallen.

Inventarisatie

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het meest nabijgelegen beschermde gebied betreft het Natura 2000-gebied Olde Maten & Veerslootslanden, dat gelegen is op ongeveer 6,5 km afstand van het plangebied. Het meest nabijgelegen beschermde gebied in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur betreft boswachterij Staphorst, dat op ruim 2 km afstand ten oosten van het plangebied ligt. Aangewezen weidevogel- en ganzengebieden liggen ten westen van Staphorst, op meer dan 2 km afstand van het plangebied.

Effecten

Gezien de aard van de ontwikkelingen en de terreinomstandigheden en de ligging van het plangebied, worden met betrekking tot de voorgenomen plannen geen negatieve effecten op beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Omgevingsvisie Overijssel verwacht.

Conclusie

Uit de ecologische inventarisatie is naar voren gekomen dat een oriënterend onderzoek in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 of de Omgevingsvisie Overijssel niet nodig is. Het plan is wat betreft de gebiedsbescherming uitvoerbaar.

Gezien de potentiële waarden van het plangebied is er wel een noodzaak voor een officieel vooronderzoek in het kader van de Flora- en faunawet. Hierbij is tevens aanvullend veldonderzoek noodzakelijk naar de aanwezigheid van vleermuizen, steenmarter en huismus in de te slopen bebouwing.

Aangezien vleermuizen en huismussen een strenge bescherming genieten en er voor de uitvoering van het plan geen sprake is van een relevant in de wet genoemd belang, kan er bij het aantreffen van eerder genoemde verblijfplaatsen en of nestplaatsen (aanvullend veldonderzoek) geen ontheffing op basis van de Flora- en faunawet verkregen worden voor de sloop van het gebouw. Indien aanvullend onderzoek de eerder genoemde verblijfplaatsen en nestplaatsen aantoonbaar zal moeten worden bepaald of door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding kan worden voorkomen. Hierbij is het van belang om te weten hoeveel verblijf- en/of nestplaatsen er aanwezig zijn en welke functies deze vervullen. Hoewel onze ervaring is dat bij sloop in combinatie met nieuwbouw in de meeste gevallen een verbodsovertreding kan worden voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen, kan dat in het kader van een bestemmingsplanprocedure op voorhand niet met voldoende zekerheid worden onderbouwd. De uitvoerbaarheid van het plan is voor wat betreft de Flora- en faunawet dan ook vooralsnog nog niet aantoonbaar.